Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet

Tlačová správa

TTIP: Výbor EP pre medzinárodný obchod žiada väčší prístup na trh USA, reformu ochrany investícií a zachovanie štandardov EÚ

[28-05-2015 - 22:49]

Obchodná dohoda medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi by mala prehĺbiť prístup Únie na trh USA, nesmie však oslabiť štandardy EÚ ani právo na reguláciu vo verejnom záujme. Vyplýva to z návrhu odporúčaní, ktoré vo štvrtok schválil výbor Európskeho parlamentu pre medzinárodný obchod. Poslanci tiež požadujú reformu a vylepšenie nástrojov na urovnávanie sporov medzi investormi a štátom.

Odporúčania vyjednávačom Európskej komisie k rokovaniam o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP), ktoré výbor pre medzinárodný obchod schválil pomerom hlasov 28 (za): 13 (proti), musí ešte potvrdiť plénum Európskeho parlamentu.

Ambiciózna ale vyvážená dohoda

Nakoľko HDP EÚ je silne závislé na obchode a exporte, dobre zostavená dohoda so Spojenými štátmi, ktorá by umožnila drobným firmám a malým a stredným podnikom prístup na trh s 850 miliónmi spotrebiteľov, by mohla do roku 2020 zvýšiť podiel priemyslu na HDP o 15 - 20%, uvádza sa v schválenom texte.

Na druhej strane však protirečiace si závery štúdií podľa poslancov sťažujú hodnotenie potenciálneho prínosu dohody TTIP pre hospodárstvo EÚ. Výbor preto zdôraznil nevyhnutnosť transparentných rozhovorov, ktoré by viedli k dosiahnutiu ambicióznej a zároveň vyváženej dohody s prínosom pre všetky členské štáty a k vytvoreniu efektívneho hospodárskeho prostredia podporujúceho hospodársku súťaž bez necolných obchodných prekážok. Dohoda však musí garantovať vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov EÚ týkajúcu sa napríklad ich údajov, zdravia a bezpečnosti a zabrániť daňovému a environmentálnemu dumpingu, uvádza sa v schválenom texte.

Reforma ochrany investícií

Dohoda musí podľa poslancov ukončiť nerovnaké zaobchádzanie s európskymi investormi v Spojených štátoch. Napomôcť by k tomu mal zreformovaný a spravodlivý systém, ktorý by investorom poskytoval možnosť požadovať a dosiahnuť nápravu ujmy.

Tento nový systém by mal byť založený na koncepte reformy systému ochrany investorov, ktorý 6. mája predstavila poslancom výboru pre medzinárodný obchod komisárka Cecilia Malmström, ako aj na prebiehajúcich rokovaniach ministrov obchodu EÚ. Jeho súčasťou by malo byť trvalé riešenie, teda vytvorenie medzinárodného verejného investičného súdu s verejne menovanými a nezávislými sudcami, verejnými vypočutiami a odvolacím mechanizmom, ktorý by riešil spory medzi investormi a štátmi, rešpektujúc pritom jurisdikciu súdov EÚ a jej členských štátov.

Poslanci tiež zdôraznili, že právo na reguláciu vo verejnom záujme musí byť naďalej chránené. Poukázali tiež na potrebu predchádzať neoprávneným nárokom.

Tlačové oddelenie
Riaditeľstvo pre médiá
Riaditeľ - Tlačový hovorca : Jaume DUCH GUILLOT
Ref. č.:20150528IPR60432
Vytočte telefónnu ústredňu (32-2) 28 33000

Poľnohospodárstvo: komplexný zoznam citlivých produktov

Napriek tomu, že cieľom dohody je odstránenie ciel, obe strany by mali podľa poslancov rokovať aj o zozname citlivých poľnohospodárskych a priemyselných produktov, ktorých by sa liberalizácia vzájomného obchodu netýkala, prípadne na ktoré by sa uplatňovalo dlhšie prechodné obdobie.

Výbor vyzval vyjednávačov EÚ na vyvinutie maximálneho úsilia o presadenie ochrannej doložky, ktorá by v prípade výrazného zvýšenia dovozu niektorých produktov umožnila uzatvorenie trhu a ochránila tak domácich producentov potravín pred vážnymi škodami.

Poslanci tiež vyzvali Európsku komisiu, aby zatlačila na USA v otázke ukončenia zákazu na dovoz hovädzieho mäsa z EÚ a dosiahla riadnu ochranu systému zemepisných označení Únie.

Štandardy v oblasti verejného zdravia

Vyjednávači by sa mali zamerať na odstránenie neprimeraných kontrol dovážaných potravín a rastlinného materiálu a vzájomné uznanie ekvivalentných štandardov, uvádza sa v schválenom texte. Na druhej strane je však podľa poslancov nevyhnutné ochrániť normy EÚ v tých oblastiach, kde sa výrazne líšia od štandardov platných v Spojených štátoch, napríklad v súvislosti so schvaľovaním chemikálií, klonovania či chemických látok narušujúcich endokrinný systém (endokrinných disruptorov). Zásada predbežnej opatrnosti EÚ musí byť rešpektovaná, uvádza sa v schválenom texte.

Väčší prístup k energetickým zdrojom USA

Dohoda TTIP by mala odstrániť všetky existujúce obmedzenia alebo prekážky vývozu palív, vrátane skvapalneného zemného plynu a ropy, a prispieť tak k energetickej bezpečnosti EÚ a zníženiu cien energií na starom kontinente. Jej súčasťou by mala byť samostatná kapitola venovaná energetike, ktorá by mala pomôcť zachovať štandardy Európskej únie v oblasti ochrany životného prostredia a akčné ciele EÚ v oblasti klímy.

Ochrana údajov nesmie byť predmetom rokovaní

Pravidlá Únie v oblasti ochrany osobných údajov nesmú byť ohrozené integráciou elektronického obchodu EÚ a USA a trhov finančných služieb, uvádza sa v schválenom texte. Dohoda TTIP by mala podľa poslancov explicitne vyňať všetky existujúce a budúce pravidlá Únie týkajúce sa ochrany osobných údajov zo súboru možných ústupkov. Ustanovenia o toku osobných údajov by mohli byť predmetom rokovaní so Spojenými štátmi za predpokladu, že rovnaké pravidlá ochrany údajov budú platiť na oboch stranách Atlantiku.

Otvorenie dopravného trhu USA a prístup k verejnému obstarávaniu

Rokovania o transatlantickom partnerstve by mali viesť k odstráneniu obmedzení zo strany Spojených štátov týkajúcich sa prevádzkovania námorných a leteckých dopravných služieb zahraničnými vlastníkmi, napríklad Jonesov zákon (Jones Act) alebo zákon o leteckej kabotáži (Air Cabotage law), ktoré vážne bránia spoločnostiam z EÚ v prístupe na trh Spojených štátov. Poslanci tiež pre európske podniky žiadajú väčší prístup na telekomunikačný trh USA.

Výrazný rozdiel v otvorenosti trhov verejného obstarávania Európskej únie a Spojených štátov musí byť prekonaný, uvádza sa v schválenom texte. Rokovania by mali podľa poslancov viesť k výraznému otvoreniu trhu verejného obstarávania USA na všetkých správnych úrovniach tak, aby sa spoločnosti z EÚ, najmä však malé a stredné podniky, mohli uchádzať o verejné zákazky v oblasti stavebných a inžinierskych služieb, dopravy a energetiky.

Výbor tiež vyzval vyjednávačov Európskej únie, aby pamätali na záujem EÚ preniknúť na trh s vysoko špecializovanými službami, vrátane technických a inžinierskych služieb,

dopravy a financií.

Vyňatie verejných služieb

Poslanci opätovne zdôraznili nevyhnutnosť vyňať verejné služby z rozsahu pôsobnosti obchodnej dohody. Týka sa to napríklad vodohospodárstva, zdravotníctva, systémov sociálnych služieb a sociálneho zabezpečenia a vzdelávania.

Pozor na práva zamestnancov

Vyjednávači EÚ by podľa poslancov mali tlačiť na Spojené štáty, aby ratifikovali, uplatňovali a presadzovali osem základných dohovoroch Medzinárodnej organizácie práce (USA dosiaľ ratifikovali iba dva z nich). Dodržiavanie pracovnoprávnych ustanovení zo strany spoločností v Spojených štátoch by malo byť dôslednejšie monitorované, uvádza sa v schválenom texte, podľa ktorého by sa na kontrolách mali podieľať aj sociálni partneri a zástupcovia občianskej spoločnosti.

Viac transparentnosti

Poslanci tiež vyzvali na zvýšenie transparentnosti rokovaní o dohode TTIP, napríklad prostredníctvom zverejňovania väčšieho počtu textov a získania povolenia od Spojených štátov na sprístupnenie ďalších dokumentov. Každé odmietnutie zverejniť negociačný návrh malo byť náležite odôvodnené, uvádza sa v schválenom texte, ktorý zároveň požaduje, aby mal prístup ku konsolidovaným textom (uzatvoreným kapitolám, v rámci ktorých sa v priebehu rokovaní podarilo dosiahnuť zhodu a dospieť k jednotnej pozícii EÚ a USA) celý poslanecký zbor Európskeho parlamentu.

Celosvetový príklad

Dosiahnutie dohody medzi dvoma najväčšími ekonomickými blokmi na svete, ktoré vyznávajú a chránia podobné princípy a hodnoty, má podľa poslancov potenciál pomôcť Európskej únii a Spojeným štátom, a nie krajinám s odlišnými hodnotami, udávať globálny smer.

Ďalší postup

Textom, ktorý schválil výbor EP pre medzinárodný obchod, sa bude na júnovej plenárnej schôdzi zaoberať Európsky parlament ako celok. Plénum by malo o finálnom znení odporúčaní hlasovať 10. júna.

Dohoda TTIP, ku ktorej dospejú vyjednávači EÚ a USA, bude musieť získať podporu Európskeho parlamentu, aby mohla vstúpiť do platnosti.

Typ dokumentu: Nelegislatívne uznesenie

Užitočné odkazy

- Profil spravodajcu: Bernd Lange (S&D, DE): http://www.europarl.europa.eu/meps/sk/1909.html
- Priebeh schvaľovania: http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2014/2228(INI)&l=en
- Hlasovanie a vyjadrenie spravodajcu a predsedu výboru pre medzinárodný obchod Bernda Langeho (EPP, DE) : http://audiovisual.europarl.europa.eu/Assetdetail.aspx?ref=I103532
- Úryvky z tlačovej konferencie: http://audiovisual.europarl.europa.eu/Assetdetail.aspx?ref=I103585
- Videozáznam tlačovej konferencie: http://www.audiovisual.europarl.europa.eu/Package.aspx?id=24462
- Európsky parlament a TTIP: Doplňujúce informácie: http://www.europarl.europa.eu/news/sk/news-room/content/20150224BKG25024/html/The-European-Parliament-and-the-TTIP

- Výbor pre medzinárodný obchod: http://www.europarl.europa.eu/committees/sk/inta/home.html

Kontakt

Agnese KRIVADE
BXL: (+32) 2 28 43562
STR: (+33) 3 881 73612
PORT: (+32) 498 98 39 83
EMAIL: inta-press@europarl.europa.eu
TWITTER: EP_Trade

Ján JAKUBOV
BXL: (+32) 2 28 34476
STR: (+33) 3 881 73840
PORT: (+32) 498 98 35 90

Sona MELLAK
STR: (+33) 3 881 74880
PORT: (+421) 918 708 590